
Vergaderjaar 2007–2008

---

31 290

Najaarsnota 2007

Nr. 7

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 januari 2008

Hierbij ontvangt u de beantwoording van een toezegging die ik tijdens het debat over de Najaarsnota heb gedaan.

De minister van Financiën,
W. J. Bos

In=uittaakstelling

Tijdens het Najaarsnotadebat heeft uw Kamer gevraagd een toelichting te geven op de werking van de in=uittaakstelling. Ik heb uw Kamer beloofd hier nader op in te gaan.

Het Nederlandse begrotingsstelsel is een kas- en verplichtingenstelsel. Dit stelsel kent naast vele voordelen ook een nadeel: geld dat in het ene jaar niet besteed wordt, kan niet zonder meer worden doorgeschoven naar latere jaren. Het doorschuiven van geld leidt namelijk tot een belasting van de begroting in het ene jaar, en tot een ontlasting van de begroting in het andere jaar.

Toch hebben veel departementen te maken met «overlopende verplichtingen». Zo kunnen bij projecten vertragingen optreden, waardoor betaalingen niet in het lopende jaar plaatsvinden maar over de jaargrens heen schuiven. Ook kunnen departementen bang zijn dat hun budget door grote onderuitputting aan het eind van het jaar wordt gekort in volgende jaren. Dit kan leiden tot ondoelmatige bestedingen in de laatste weken van het jaar (de zogenoemde «decemberkoorts»).

Om enige flexibiliteit tussen de jaargrens in te bouwen en om «decemberkoorts» te vermijden, is de zogenoemde eindejaarsmarge in het leven geroepen. De eindejaarsmarge houdt in dat departementen eventuele onderuitputting tot een maximum van 1% van hun uitgaventotaal mogen doorschuiven naar het volgende jaar¹. Als aan het einde van een jaar onderuitputting optreedt op een bepaalde begroting, dan wordt deze begroting in het voorjaar met hetzelfde bedrag opgehoogd.

Het uitkeren van de eindejaarsmarge aan de departementen drukt in het voorjaar wel op het uitgavenkader en op het EMU-saldo. Een dergelijke uitgave is bij de begrotingsvoorbereiding (die eveneens in het voorjaar plaatsvindt) doorgaans lastig in te passen. De ervaring leert echter dat aan het einde van het jaar altijd wel weer sprake is van onderuitputting op verschillende begrotingen. Hierdoor is het mogelijk in het voorjaar een taakstelling in de begroting op te nemen met dezelfde omvang als de uitgekeerde eindejaarsmarge. Deze zogenoemde *in=uittaakstelling* wordt geboekt op de aanvullende post van Financiën en veronderstelt dat er aan het einde van het jaar net zoveel onderuitputting zal zijn als er aan het begin van het jaar is uitgekeerd aan eindejaarsmarge (vandaar «in=uit»). De in=uittaakstelling is de facto dus vooral een aanname.

Om de taakstelling te kunnen invullen moet de veronderstelde onderuitputting zich gedurende het jaar wel voordoen. In de praktijk is dat nooit een probleem geweest. Mocht er echter onverhoopt niet voldoende onderuitputting optreden, dan leidt dit tot een tegenvaller voor het uitgavenkader en voor het EMU-saldo. Dit risico is voor rekening van de minister van Financiën. Departementen worden hier niet meer voor aangeslagen. Doorgaans wordt de onderuitputting pas vanaf de Najaarsnota zichtbaar. Dat is ook het moment dat voor het eerst (een deel van) de taakstelling wordt ingevuld. Daarnaast treedt meestal ook bij de Voorlopige Rekening nog onderuitputting op.

Behandeling Najaarsnota in Eerste Kamer

Tijdens de behandeling van de Najaarsnota hebben verschillende leden van uw Kamer gevraagd naar mogelijke consequenties voor door de Tweede Kamer aangenomen amendementen met betrekking tot de suppletore begrotingen, gegeven de omstandigheid dat deze suppletore

¹ Het gaat om het bruto-uitgaventotaal in de ontwerpbegroting (dus exclusief niet-belastingontvangsten, gecorrigeerd voor niet-relevante posten). De eindejaarsmarge heeft alleen betrekking op begrotingsgefinancierde uitgaven, en dus niet op premiegefinancierde uitgaven. Begrotingsfondsen kennen per definitie een eindejaarsmarge van 100%. Zo kan eventuele onderuitputting bij het Infra-fonds en het FES volledig worden besteed in latere jaren. In sommige gevallen zijn aparte afspraken gemaakt over de hoogte van de eindejaarsmarge (bijvoorbeeld bij Defensie en BZK).

begrotingen pas na afloop van het jaar door de Eerste Kamer zullen (kunnen) worden behandeld. Ik heb uw Kamer beloofd hier nader op in te gaan.

Materieel vormt de behandeling en de vaststelling van de suppletoire begrotingen door de Eerste Kamer voor de uitvoering van de amendementen geen probleem. De Eerste Kamer autoriseert de tweede suppletoire begrotingen gebruikelijk en onvermijdelijk achteraf en die wetten werken voldoende in het begrotingsjaar terug, zodat in elk geval formeel uitwerking kan worden gegeven aan de mutaties die in amendementen van de Tweede Kamer zijn begrepen.

Indien mogelijk wordt er – vooruitlopend op de vaststelling door de Eerste Kamer – materieel aan die amendementen uitvoering gegeven. Voor de goede orde wijs ik uw Kamer erop dat in het algemeen dergelijke aangenomen amendementen, gelet op het tijdstip van aanvaarding van die amendementen vlak voor het kerstreces, uitvoeringstechnisch of materieel heel lastig nog in het begrotingsjaar kunnen worden uitgevoerd. Alsdan zal zo'n amendement, indien mogelijk, betrokken worden bij de uitvoering van de begroting van het nieuwe jaar.